

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 19 marca 2015 roku powód L. M. wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych od pozwanego M. M. wyrokiem tut. Sądu z dnia 30 września 2008 roku (sygn. akt V RC 500/07) z kwoty 1.500 zł miesięcznie do kwoty po 3.000 zł miesięcznie.

Pozwany M. M. ostatecznie wniósł o oddalenie powództwa w całości (odpowieź na pozew k. 13 – 16).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

L. M., urodzony (...), pochodzi ze związku pozwanego M. M. i B. L.. Alimenty od M. M. na rzecz powoda L. M. zostały zasądzone wyrokiem Sądu z dnia 30 września 2008 roku (sygn. akt V RC 500/07) w kwocie 1.500 zł miesięcznie.

W sprawie z powództwa M. M. przeciwko mał. J. M. i mał. L. M., sygn. akt V RC 480/10, o obniżenie alimentów zasądzonych od M. M. na rzecz syna L. M. i córki J. M., wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi – Północ w W. z dnia 30 września 2008 roku, sygn. akt V RC 500/07, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi – Północ w W. wyrokiem z dnia 16 września 2011 roku oddalił powództwo. Na skutek apelacji M. M. wniesionej od wyroku tut. Sądu, Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny – Odwoławczy w sprawie o sygn. akt IV Ca 228/12 wyrokiem z dnia 25 kwietnia 2012 roku obniżył alimenty zasądzone od M. M. na rzecz syna L. M. i córki J. M. z kwot po 1.500 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich do kwot po 1.000 zł miesięcznie za okres, w którym M. M. pozostawał bez pracy tj. od 01 czerwca 2009 roku do 30 września 2010 roku.

Powód L. M. w dacie orzekania w poprzedniej sprawie ustalającej obowiązek alimentacyjny miał 13 lat i mieszkał w W.. Na jego miesięczne koszty utrzymania składały się wydatki takie jak: żywność 400 zł, odzież 200 zł, koszty związane ze szkołą 200 zł, leki 100 zł, koszty związane z nauką w szkole muzycznej 600 zł. L. M. mieszka obecnie we Francji, gdzie uczęszcza do (...) Zawodowej Szkoły Muzycznej w W.. Powód wskazał, iż miesięczny koszt jego utrzymania znacznie wzrósł i wynosi obecnie około 3080,00 zł, na co składa się: 1.300 zł opłata za mieszkanie, 300 zł bilet miesięczny na komunikację, 700 zł żywność, 90 zł telefon i Internet, 200 zł stroiki, 330 zł nuty, 260 zł koszt zakupu biletów na koncerty. Ponadto, powód wskazał inne wydatki dodatkowe tj. 18.000 zł koszt zakupu saksofonu sopranowego, 1.300 zł remont saksofonu altowego, 2.000 zł odzież, 1.200 zł obuwie, 800 zł koszt jednego wyjazdu do Polski, 400 zł plecak, 3.000 zł rocznie na strój sceniczny, 800 zł koszt podręczników, 5.500 zł czesne. Powód nie pracuje, jako jedyne źródło dochodu podał alimenty zasądzone od ojca w kwocie 1.500 zł (pozew k. 2).

Powód w czasie pobytów w Polsce przebywa w mieszkaniu matki – B. L., występującej w niniejszej sprawie jako pełnomocnik L. M.. B. L. z zawodu jest anglistką i etnologą, prowadzi działalność gospodarczą osiągając miesięczny dochód w kwocie ok. 1.500 zł. Ponadto, matka powoda posiada nieruchomości w postaci lokalu mieszkalnego, w którym zamieszkuje sama. B. L. nie partycypuje regularnie w kosztach utrzymania syna, nie płaci na jego rzecz alimentów. Sporadycznie przekazuje powodowi L. M. różne kwoty, ostatnio było to 2.500 zł (oświadczenie B. L. k. 81 – 82).

Pozwany M. M. w dacie orzekania w poprzedniej sprawie określającej jego obowiązek alimentacyjny miał 43 lata. Prowadził dobrze prosperującą działalność gospodarczą. Obecnie pozwany ma 50 lat, w okresie od lipca 2014 roku do stycznia 2015 roku był zarejestrowany w Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Pozwany M. M. z racji wieku i sytuacji na rynku pracy nie jest już w stanie osiągać dochodów tak wysokich jak w czasie pierwotnego orzeczenia ustalającego obowiązek alimentacyjny względem powoda. Pozwany z prowadzonej działalności gospodarczej osiąga miesięczny dochód w kwocie 4.730 zł netto. Pozwany mieszka wspólnie z rodzicami w mieszkaniu będącym ich własnością. Pozwany nie posiada żadnych nieruchomości oraz wartościowych ruchomości. Pozwany jest zadłużony w Urzędzie Skarbowym na kwotę ok. 11.000 zł. M. M. oprócz kwoty 1.500 zł tytułem alimentów zasądzonych na powoda, płaci kwotę 1.500 zł na córkę J. M. oraz kwotę 600 zł na syna z poprzedniego związku egzekwowaną przez Komornika Sądowego. Ponadto, na miesięczne koszty utrzymania pozwanego M. M. składają się następujące wydatki: 800,00 zł żywność, 120 zł komunikacja, 200 zł odzież, 100 zł wizyty lekarskie/ leki, 500 zł wkład w utrzymanie mieszkania,

100 zł inne wydatki tj. książki, prasa. Pozwany utrzymywał kontakt z synem L. M. oraz partycypował w kosztach organizacji wakacji spędzonych wspólnie z synem w 2014 roku (odpowiedź na pozew k. 13 – 28, zeznania pozwanego k. 92 - 93).

Stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, których autentyczność jak też prawdziwość nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, co pozwoliło uznać je za rzetelny i w pełni wartościowy materiał dowodowy. Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się także na dokumentach znajdujących się w aktach sprawy V RC 666/12, V RC 480/10, V RC 500/07.

Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się również na twierdzeniach powoda oraz na zeznaniach pozwanego – M. M.. Powód nie stawiał się na wyznaczonych terminach rozpraw, był reprezentowany przez pełnomocnika – matkę B. L.. Zeznania Sąd uznał za wiarygodne, w zakresie w jakim nie były one sprzeczne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 138 k.r.o. w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy natomiast rozumieć istotne zwiększenie się usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego – przy żądaniu podwyższenia alimentów, lub istotne zmniejszenie albo ustanie możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do alimentacji - przy wniosku o obniżenie lub zniesienie tego obowiązku.

Dla stwierdzenia czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 k.r.o., należy brać pod uwagę, czy istniejące warunki i możliwości mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi.

W związku z powyższym Sąd badał czy zmieniła się sytuacja od czasu ostatniego orzeczenia o obowiązku alimentacyjnym pozwanego M. M. względem powoda L. M., co nie ulega wątpliwości, bowiem od ostatniego orzeczenia minęło 7 lat. Powód obecnie mieszka we Francji i tam pobiera naukę gry na saksofonie. Wyjazd za granicę był samodzielną decyzją powoda L. M., której nie konsultował z pozwanym M. M.. Zaznaczyć należy, iż powód wybierając naukę za granicą powinien przewidzieć wysokie koszty utrzymania oraz wziąć pod uwagę zarówno rodziców, jak i swoje możliwości finansowe. Powód obecnie ma 20 lat, jest osobą młodą i zdrową, nie posiadającą żadnych przeciwwskazań do podjęcia pracy. Powód myśli o podjęciu pracy w fabryce saksofonów. Mimo to L. M. nie podejmuje żadnych starań zmierzających do polepszenia swojej sytuacji finansowej oraz przede wszystkim usamodzielnienia. Powód żądając podwyższenia kwoty alimentów z 1.500 zł do 3.000 zł oczekuje, iż ojciec M. M. w całości pokryje koszty jego utrzymania.

Nie budzi żadnych wątpliwości Sądu teza, iż potrzeby dziecka, których zaspokajanie jest obowiązkiem rodziców wraz z wiekiem zwiększają się, gdyż obejmują one już nie tylko potrzeby bytowe związane z wyżywieniem, zakupem odzieży i zapewnieniem odpowiednich warunków mieszkaniowych, ale także potrzeby kulturalne i wychowawcze, mające zapewnić prawidłowy rozwój fizyczny i duchowy dziecka. Okolicznością oczywistą, która nie wymaga specjalnego udowodnienia, jest fakt większych potrzeb dzieci starszych.

Obowiązkiem rodziców jest świadczenie alimentacyjne względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Powód nie posiada swojego majątku, przez co jedynym jego źródłem utrzymania staje się świadczenie ojca M. M.. Przy czym należy zważyć, że powód jako osoba młoda i zdrowa powinien podjąć pracę, która pozwoliłaby mu na naukę i

życie we Francji. Mimo wielkich marzeń i ściśle określonych celów powoda nie dąży on do samodzielności, wybiera najłatwiejszą drogę polegającą na obciążeniu pozwanego wszelkimi kosztami swojego utrzymania.

Ponadto, o zakresie obowiązku alimentacyjnego decydują w każdym razie usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz zarobkowe i majątkowe możliwości zobowiązanego (art. 135 § 1 k.r.o.).

Pojęcia usprawiedliwionych potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako przejawy zbytku nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle można określić potrzeby życiowe, materialne i intelektualnie uprawnionego tak też uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 roku, II CZP 91/86.

Sytuacja materialna pozwanego M. M. uległa pogorszeniu. Obroty z działalności prowadzonej przez pozwanego znacznie zmalały oraz wzrosły kwoty jego zobowiązań i zadłużeń. O pogorszeniu sytuacji finansowej pozwanego świadczy również fakt, iż jest prowadzona przeciwko niemu egzekucja świadczenia alimentacyjnego na syna z poprzedniego związku.

Jak wynika z poczynionych ustaleń usprawiedliwione potrzeby powoda L. M. związane są w głównej mierze z życiem za granicą, edukacją, rozwijaniem pasji, udziałem w życiu codziennym, wyżywieniem oraz wydatkami na wyjazdy. Sąd uznał jednak, iż powód jako osoba dorosła powinien wziąć odpowiedzialność za swoje życie i dążyć do samodzielności. Powód oceniając realnie swoją sytuację finansową powinien albo podjąć pracę we Francji, albo wrócić do Polski i tutaj podjąć studia. W Polsce również jest wiele uczelni, które wykształciły wirtuozów świata muzycznego, a ponadto koszty utrzymania powoda w kraju znacznie by zmalały. W związku z powyższym w ocenie Sądu nie można uznać kosztów życia powoda za granicą za usprawiedliwione, bowiem nie konsultował on swojej decyzji dotyczącej nauki za granicą z ojcem M. M. oraz w sytuacji, gdy powód ma możliwość podjęcia nauki w Polsce.

Wskazać należy również, iż pozwany mimo pogorszenia sytuacji finansowej regularnie uiszcza kwotę 1.500 zł tytułem alimentów na rachunek bankowy powoda. Nie uchyła się od wykonywania swojego obowiązku. Ponadto, w odpowiedzi na pozew (k. 15) pozwany M. M. wskazał, iż w sytuacji podjęcia przez syna L. M. studiów w Polsce będzie on partycypował w połowie kosztów jego utrzymania.

W tym miejscu także należy zaznaczyć, iż pełnomocnik powoda – matka B. L. nie płaci alimentów na rzecz L. M. i nie partycypuje regularnie w kosztach jego utrzymania. Pełnomocnik powoda wskazała, iż prowadzi działalność gospodarczą, z tytułu której osiąga miesięczny dochód w granicach ok. 1.500 zł. B. L. posiada mieszkanie, w którym mieszka sama. Wskazać należy, iż oboje rodzice powinni partycypować w kosztach utrzymania dzieci, a w związku z tym w przypadku gdyby B. L. przeznaczałaby co miesiąc kwotę tożsamą z alimentami przekazywanymi przez pozwanego tj. 1.500 zł na utrzymanie syna to suma kwot stanowiłaby pokrycie miesięcznego kosztu utrzymania powoda we Francji. W ocenie Sądu powód powinien domagać się od matki regularnego partycypowania w kosztach jego utrzymania, co również być może zmobilizowałoby matkę powoda do wykorzystania swoich możliwości zarobkowych oraz poprawiłoby jej sytuację finansową.

Powołane wyżej okoliczności pozwalają na przyjęcie, że zarówno usprawiedliwione potrzeby powoda, jak i sytuacja majątkowa pozwanego nie uzasadniają podwyższenia alimentów.

Podkreślić należy, że przy aktualnej wysokości alimentów 1.500 zł płaconych powodowi L. M. przez pozwanego ojca M. M. pozwalają na zaspokojenie połowy jego potrzeb według kosztów życia we Francji oraz pozwalałyby na zaspokojenie prawie całości kosztów utrzymania w Polsce.

Z wszystkich wyżej wymienionych względów Sąd uznał, iż powództwo nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art. 138 k.r.o. a contrario, orzekł jak w sentencji wyroku.